

A TUDOMÁNY, AZ OKTATÁS ÉS A KÖZGYŰJTEMÉNYI KISZOLGÁLÁS ÚJ INFORMATIKAI SZINERGIÁI

**NETWORKSHOP 2026
35. Országos Informatikai Konferencia**

**2026. március 31–április 2.
Debreceni Egyetem, Debrecen**

Szerkesztette: Tick József, Kokas Károly, Holl András

**HUNGARNET Egyesület
Budapest, 2026**

HUN-REN
Magyar Kutatási Hálózat

NETWORKSHOP

Szerkesztette: Tick József, Kokas Károly, Holl András

Tipográfia és tördelés: Vas Viktória

Korrektúra: Danyi Melinda

Angol nyelvi lektor: Lukács Katalin

Networkshop 2026 konferencia előadásainak közleményei

Debreceni Egyetem, Debrecen

2026. március 31–április 2.

ISBN 978-615-6792-29-7

DOI: <https://doi.org/10.31915/NWS.2026>

Kiadja a HUNGARNET Egyesület
az MTA Könyvtár és Információs Központ közreműködésével

Budapest

2026

Borítókép: freepik.com

AZ IDŐSZAKI KIADVÁNYOK MINT AGGREGÁTUMOK ÉS DIAKRONIKUS MŰVEK LEÍRÁSA AZ IFLA LRM ÉS AZ RDA ALAPJÁN

DESCRIPTION OF PERIODICALS AS AGGREGATES AND DIACHRONIC WORKS BASED ON IFLA LRM AND RDA

Vass Johanna

ELTE BTK KITI (óraadó oktató)

vass.johanna@btk.elte.hu

Absztrakt

Az időszaki kiadványok katalogizálása a könyvtári gyakorlat egyik állandóan visszatérő problématerülete. Sajátosságuk, hogy a katalógusban többnyire az első szám adatai alapján azonosított forrás időközben számos lényeges jellemzőjében megváltozhat; emellett bibliográfiai szempontból legalább három szint különíthető el esetükben: maga a folyóirat vagy másként az időszaki kiadvány mint egész; az egyes lapszámok; valamint az azokban megjelent önálló közlemények.

A tanulmány célja az időszaki kiadványokra vonatkozó új elméleti alapok, különösen az IFLA LRM és az RDA megközelítésének áttekintése. A dolgozat kitér az időszaki kiadvány fogalmi meghatározásának változásaira, az entitáshatárok kérdésére, valamint az összefoglaló és az analitikus leírás modellbeli eltéréseire. Emellett röviden érinti azokat a kapcsolódó modelleket és adatstruktúrákat is, amelyek az időszaki kiadványok részletesebb leírása szempontjából a jövőben jelentősek lehetnek.

Kulcsszavak: Resource Description and Access; RDA; serial works; időszaki kiadvány; bibliográfiai leírás; aggregátum

Abstract

The cataloguing of serials has long been one of the most challenging areas of library practice. A serial usually enters the catalogue on the basis of data appearing in its first issue, yet many of its essential characteristics may change over time. Moreover, from a bibliographic point of view, at least three levels can be distinguished in the case of serials: the serial as a whole, the individual issues, and the articles or other contributions published within them.

The aim of this paper is to provide an overview of the new theoretical foundations for the description of serials, with particular attention to the approaches represented by IFLA LRM and RDA. The study discusses changes in the definition of serials, the question of entity boundaries, and the differences between summary and analytical description. It also briefly addresses some related models and data structures that may become increasingly relevant in the more detailed description of serial resources.

Keywords: Resource Description and Access; RDA; serials; bibliographic description; aggregate; diachronic work

1. Bevezetés

Az utóbbi évtizedek katalogizáláselméleti dokumentumai – elsősorban a Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR)¹ és az IFLA Library Reference Model (IFLA LRM)² –, valamint az ezek nyomán születő új leírási szabványok, különösen a Resource Description and Access (RDA)³, nem csupán a bibliográfiai univerzum entitás-kapcsolat alapú szemléletét alakították át, hanem több hagyományos dokumentumtípus megközelítését is új alapokra helyezték. Különösen igaz ez az aggregátumokra és az időszaki kiadványokra.

Az RDA szabványhoz kapcsolódó magyar nyelvű szakirodalom az utóbbi években jelentősen gyarapodott⁴, és a hazai könyvtári közösség is készül a szabvány bevezetésére⁵. Az előkészítő munka következő lépése lehet annak részletesebb vizsgálata, hogy az egyes forrástípusok miként írhatók le az IFLA könyvtári referenciamodellje és az RDA instrukciói alapján.

1 A bibliográfiai tételek funkcionális követelményei: zárójelentés. Ford. Berke Barnabásné. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, 2006. Forrás: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/cataloguing/frbr/frbr-hu.pdf> [Elérés: 2026.05.17.]

2 Riva, Pat – Boeuf, Patrick Le – Žumer, Maja: IFLA könyvtári referenciamodell. A bibliográfiai információk elméleti modellje. Ford. Gazdag Tiborné. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, 2018. Forrás: https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017_rev201712-hu.pdf [Elérés: 2026.05.17.]

3 A Resource Description and Access (RDA) szövege elérhető: RDA Toolkit. Forrás: <https://www.rdatoolkit.org/>

4 Legutóbb: Vass Johanna (2026): A forrásfeltárás korszerű módszerei. In: Kiszl, Péter (szerk.) Útmutató könyvtáralapításhoz 4. Budapest : ELTE Bölcsészettudományi Kar Könyvtár- és Információtudományi Intézet, ELTE Eötvös Kiadó, pp. 183-280. DOI: https://doi.org/10.21862/utm_kvta_4 [Elérés: 2026.05.17.]; Dancs Szabolcs (2025): RDA-alapok : Út az RDA megértéséhez. Budapest : Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ, Országos Széchényi Könyvtár, 81 p. Forrás: <https://mek.oszk.hu/28400/28492> [Elérés: 2026.05.17.]

RDA-HU munkacsoport. Forrás: <https://oszk.hu/rda-hu-munkacsoport> [Elérés: 2026.05.17.]

5 Többek közt az MNMKK OSZK-ban működő RDA-HU munkacsoport tevékenysége, illetve az MNMKK OSZK Könyvtári Intézet által szervezett tanfolyamok révén. V.ö.: RDA-HU munkacsoport. Forrás: <https://oszk.hu/rda-hu-munkacsoport> [Elérés: 2026.05.17.] ; Forrásleírás és -hozzáférés a 21. században [tanfolyam]. MNMKK OSZK Könyvtári Intézet. Forrás: <https://ki.oszk.hu/tanfolyamok/forrasleiras-es-hozzaferes-21-szazadban> [Elérés: 2026.05.17.]

E tekintetben az időszaki kiadványok külön figyelmet érdemelnek. Bár a könyvtári gyakorlatban mindig is kiemelt szerepet játszottak, az újabb magyar szakirodalomban viszonylag kevés figyelem irányult arra, hogy e források miként értelmezhetők az LRM és az RDA fogalmi keretei között. Pedig az időszaki kiadványok éppen folyamatosan változó, mégis azonosítható egészként való fennállásuk miatt különösen próbára teszik a bibliográfiai modelleket.

A tanulmány célja ezért annak összefoglalása, hogy miként alakult az időszaki kiadvány fogalma, hogyan jelölhető ki határai, és milyen módon kapcsolható össze az összefoglaló és az analitikus leírás logikája az LRM és az RDA alapján.

2. Az időszaki kiadvány meghatározása

Az időszaki kiadvány fogalma történetileg változó. Hosszú ideig alapvető kritériumnak az évenkéntinél gyakoribb megjelenés számított: az évi rendszerességgű kiadványokat nem tekintették időszaki sajtónak. A magyar sajtóbibliográfiai hagyományban ennek jól ismert képviselője Dezsényi Béla, aki az időszaki sajtó körébe csak az egy évnél rövidebb időközökben megjelenő sajtótermékeket sorolta.⁶

A későbbi szabványokban a hangsúly fokozatosan eltolódott a periodicitás felől a nyitott végűség és a részegységekre tagoltság irányába. Az International Standard Bibliographical Description (ISBD) alapján kidolgozott meghatározások szerint az időszaki kiadvány olyan, előre meg nem határozott időtartamra tervezett kiadvány, amely egymást követő részegységekből áll, és ezeket számozás, keltezés vagy más megjelölés különbözteti meg egymástól.⁷

A 20. század végére azonban egyre több olyan forrástípus jelent meg – például cserelapos kiadványok vagy számozatlan sorozatok –, amelyek a dokumentumtípusok korábbi definícióiba nehezen voltak beilleszthetők. Ekkor vált hangsúlyossá a „publikációs státusz” szempontja, vagyis az a kérdés, hogy a közzététel lezárt vagy előre meg nem határozott ideig folytatódó folyamatként értelmezhető-e. Ez a szemlélet már kevésbé függ a formai ismérvektől, és elsősorban a forrás időbeli nyitottságára koncentrál, lényegét pedig egy újonnan bevezetett elnevezés, a „diachronic works” ragadja meg.⁸

Az FRBR az időszaki kiadványokkal még nem foglalkozott részletesen. Az IFLA LRM viszont már kitér rájuk, és két szempontból is lényeges előrelépést jelent. Egyrészt bevezeti az aggregáló mű fogalmát, amely lehetővé teszi az olyan források leírását, amelyek több önálló

6 Dezsényi Béla (1942): Sajtó és könyvészet. In: Magyar Könyvszemle, 66. évf. = 3. folyam, 2.sz., p. 126-152. Forrás: <https://epa.oszk.hu/00000/00021/00209/pdf/> [Elérés: 2026.05.17.]

7 Többek közt a KSZ/3:2001 Bibliográfiai leírás. Időszaki kiadványok. Budapest : OSZK, 2001. 104 p.

8 Részletesebben összefoglalja Ilácsa Szabina (2024) Időszakosság a katalogizálásban, Central European Library and Information Science Review (CeLISR), 1(1). Forrás: <https://doi.org/10.3311/celISR.37676> [Elérés: 2026.05.17.]

tartalmi egységet foglalnak össze. Másrészt az időszaki kiadványt a mű entitás sajátos eseteként értelmezi: ez a „serial work”, amely egészében mint diakronikus mű ragadható meg, míg az egyes lapszámok az aggregátumok modellje alapján jellemezhetők. Fontos itt megjegyezni, hogy a fentiekből adódóan az LRM megjelenése előtti szakirodalom, amely még az FRBR által felvázolt struktúra – Work-Expression-Manifestation-Item – szerint próbálta modellezni az időszaki kiadványok leírását, nem használható teljes mértékben, legfeljebb egy-egy részmegállapítás vehető át az ott felvonultatott leírási gyakorlatból.⁹

Folyóiratok esetében az IFLA LRM elhagyja a standard FRBR-struktúrát, ahol egy mű több kifejezési formában is megvalósulhat, valamint ezek több megjelenési formában testesülhetnek meg. Az időszaki kiadványok viszont kihívást jelentenek ennek a struktúrának, elsősorban azért, mert az időszaki kiadvány határai szorosan kötődnek a címhez. Például egy fordítás címe az eredeti kiadvány címétől eltérő időpontban változhat meg, ami problémákat okozhat egy közös mű kifejezési formáinak összehangolásában. Ezenkívül az időszaki kiadványoknak nincs előre meghatározott végük, így az idők során a kifejezési formák eltávolodhatnak egymástól: a helyi kiadások kezdetben jobban hasonlíthatnak egymásra, majd egyre kevésbé; egy más nyelvű kiadás indulásakor hű lehet az eredetihez, majd kevésbé.¹⁰ Az „időszaki kiadvány mű” praktikuma abban rejlik, hogy a leírandó forrás bármely változás – legyen az megváltozott cím; más nyelvű kiadás; eltérő hordozón megjelenő kiadás; egy lap helyi kiadváltozatai stb. – mellett is önállóan azonosítható egységként jelenik meg. Ez viszont elvezet a WEM-lock problémájához: az előbbiekből következik, hogy a serial work esetében a műnek egy, és csakis egy kifejezési formája, illetve megjelenési formája lehetséges.

3. Az időszaki kiadvány határai

Az időszaki kiadványok bibliográfiai kezelésének egyik legnehezebb kérdése az, hogy hol húzódnak a forrás határai. Másként fogalmazva: mely változások férnek bele ugyanannak a műnek a történetébe, és mely ponton kell új entitásról beszélnünk.

A történeti gyakorlat e kérdésre is eltérő válaszokat adott, így elmondhatjuk, hogy a probléma eldöntése eleve konszenzuális természetű. Korábbi szabályok a közreadó nevének változását vagy a számozási struktúra módosulását tekintették döntőnek. A későbbi szab-

9 A teljesség igénye nélkül néhány példa a Mű-Kifejezési forma-Megjelenési forma felosztásra alapozó szakirodalomból: Bross, Valerie – Hawkins, Les – Nguyen, Hien (2013): CONSER serial RDA workflow. *The Serials Librarian*, 64(1–4), 211–215. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2013.760412> ; Hawkins, Les – Nguyen, Hien – Kharfen, Sarah (2015): Basic serials cataloging workshop. *The Serials Librarian*. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2015.1012473> ; Stachokas, George (2020): The role of the electronic resources librarian. In: *Reimagining Technical Services*. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-102925-1.00007-6> [Elérés: 2026.05.17.]

10 V.ö.: Jones, Ed (2013): Description of serials, RDA, and the MARC 21 bibliographic format. *The Serials Librarian*, pp. 128., 135. Forrás: <https://doi.org/10.1080/0361526X.2013.836465> [Elérés: 2026.05.17.]

ványosítási gyakorlatban viszont inkább a cím tartós és jelentős megváltozása vált meghatározóvá; generikus című kiadványok esetében ehhez társulhat a közreadó változása is. Ez a megoldás abból indul ki, hogy a számozási struktúra többször is módosulhat anélkül, hogy a kiadvány identitása megszakadna.¹¹

Az LRM a kérdést más elméleti alapra helyezi. Mivel a művet önálló szellemi vagy művészi tartalomként értelmezi, az időszaki kiadványok elhatárolásában is a tartalmi és szerkesztői összetartozás szempontjai válnak fontossá. Ilyen lehet az azonos szerkesztői koncepció, az, hogy minden szám felismerhetően ugyanahhoz az egészhez tartozik, valamint a cím, a tipográfiai elrendezés vagy a rendszeres megjelenés.

Az RDA ugyanakkor világossá teszi, hogy az entitások határai részben helyi és kulturális konvenciókon alapulnak. Ennek megfelelően több olyan esetet is nevesít, amikor új mű létrehozását javasolja: ilyen lehet például a megjelenési gyakoriság jelentős változása, az ISSN változása, a hordozótípus módosulása vagy a preferált cím lényeges megváltozása. A címváltozások esetében sem pusztán formai eltérésről van szó, hanem arról, hogy a módosulás érinti-e a jelentést, a tárgyi irányultságot vagy a bibliográfiai azonosíthatóságot. A gyakorlatban ezért az időszaki kiadvány határainak kijelölése továbbra sem tekinthető teljesen mechanikus műveletnek. A tisztán formai és a tisztán tartalmi megközelítés egyaránt bizonytalanságokat hagy maga után. Ez különösen akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kiadvány címe változatlan marad, de alcíme, illetve az abban jelzett tematikai irányultság jelentősen módosul.

Egy egyszerű, és talán sokak által ismert példával szemléltethetjük a fenti állítást. A 20. század utolsó harmadában népszerű, színvonalas közéleti, kulturális folyóirat, a *Kritika* (ISSN 0324-7775) 1972-ben indult „művelődéspolitikai és kritikai lap” alcímmel. Ez az alcím a 90/7. számig volt jelen a fejléc alatt, ezt követően egészen a 99/12. számig alcím nélkül jelent meg a kiadvány. A 2000/1. számon pedig új alcím jelezte – „társadalomelméleti és kulturális lap” alakban –, hogy a lap profilja kibővült a korábbiakhoz képest. (1. kép) A könyvtári gyakorlat 1972-től a folyóirat 2017-es megszűnéséig egyazon kiadványnak tekinti a fenti ISSN számmal azonosított periodikát. A nemzeti könyvtár katalógusa pedig számon tartja, hogy azonos címen, 1963 és 1971 között megjelent egy „másik” *Kritika* is, „a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézete, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Magyar Írószövetség folyóirata”, ezt a kiadványt a 0023-4818 ISSN-szám azonosítja. (2. kép) A legnagyobb hazai teljes szövegű digitális archívum, az Arcanum Újságok pedig mind a két lapot egy linken¹², kvázi egyetlen „entitásként” szolgáltatja...

11 Kiváló történeti összefoglalót ad az időszaki kiadványok kezeléséről Ed Jones előző lábjegyzetben hivatkozott írása.

12 *Kritika*. Forrás: https://adt.arcanum.com/hu/collection/MTA_Kritika/ [Elérés: 2026.05.17.]

4. Két lehetséges megközelítés: az összefoglaló és az analitikus leírás

Az időszaki kiadványok leírásában a könyvtári katalógusok hagyományosan az összefoglaló leírást részesítik előnyben. Ilyenkor a kiadvány mint folyamatosan megjelenő egész kap bibliográfiai leírást, rendszerint az első szám alapján. A nemzeti könyvtár aktuális gyakorlata ezt az eljárást kiegészíti azzal, hogy bizonyos adatok változását – például a megváltozott alcímet, közreadót, megjelenési adatokat, mellékleteket, valamint a periodicitást – megjegyzésként hozzáadja az eredeti leíráshoz. Ez a megoldás jól illeszkedik ahhoz az LRM-beli felfogáshoz, amely minden egyes időszaki kiadványt önálló műként kezel.

Számos esetben azonban nem elegendő a kiadvány egészének szintjén történő leírás. Tudományos közlemények követései, hivatkozásokor, illetve digitalizált történeti folyóiratok tartalmi feltárásakor az egyes lapszámok és a bennük megjelent közlemények analitikus leírására is szükség van. Ekkor az aggregátumok modellje kínál megfelelő keretet.

Az egyes lapszámok ugyanis rendszerint több önálló közleményt foglalnak magukba egy szerkesztői elgondolás alapján. Ilyen értelemben a lapszámok aggregáló műként értelmezhetők: az időszaki kiadvány egészének szintjén nem értelmezhető az a kapcsolódás, amikor részegységként több különálló mű jelenik meg egyetlen kiadói és szerkesztői keretben. Ez a nézőpont lehetővé teszi, hogy az időszaki kiadvány egészét diakronikus műként, az egyes lapszámokat pedig aggregátumként kezeljük.

A bibliográfiai gyakorlat számára ebből az következik, hogy legalább három szint kapcsolatát kell tudatosan kezelni: a folyóirat mint egész, az egyes lapszámok és a bennük megjelent közlemények szintjét. A hagyományos katalógusok főként az első, a repertóriumok és cikkadatbázisok inkább a harmadik szint kifejezését hangsúlyozzák. A kapcsolt adatok környezetében viszont egyre inkább az a cél, hogy e szintek közötti viszonyok explicit módon, géppel is feldolgozható relációkként jelenjenek meg.

E ponton láthatóvá válik az LRM és az RDA egyik korlátja is. Bár fontos elméleti keretet adnak, nem dolgozzák ki részletesen az időszaki kiadványok közötti és az időszaki kiadványokon belüli összes lehetséges kapcsolatot. Ezért a helyi alkalmazásoknak vagy a részletesebb, időszaki kiadványokra „szabott” modelleknek maguknak kell kialakítaniuk azokat az elemkészleteket, amelyek pontosan kezelik például az előzmény–folytatás, a kiadás-változat, a hordozóváltás vagy a részegységnek az egész kiadványhoz való kapcsolatait.

Ebben a tekintetben a szakirodalom^{13,14} alapján a PRESSoo¹⁵, illetve a BIBFRAME¹⁶ felé fordulhatunk. (A PRESSoo az FRBRoo modell kiterjesztése, egy olyan formális ontológia, melynek célja kifejezetten az időszaki kiadványok leírására szolgáló bibliográfiai információk összegyűjtése és ábrázolása. A Library of Congress által fejlesztett BIBFRAME keretrendszer pedig a jövőbeni, Linked Data környezetben történő katalogizálást kívánja megalapozni.) Utóbbi olyan sajátos módon egyszerűsíti a helyzetet – miután a BIBFRAME modelljéből¹⁷ eleve hiányzik az FRBR-modell Expression szintje –, hogy számos változatot eleve műként kezel. Bár ez nem mindenben felel meg az LRM differenciált logikájának, implementációs szempontból kedvezhet az időszaki kiadványok Linked Data környezetben történő reprezentációjának. A BIBFRAME HUB entitása¹⁸ pedig arra is alkalmas lehet, hogy a változások ellenére összefogja egyazon lapcsalád különböző történeti alakzatait.

5. Következtetések

Az időszaki kiadványok fogalmi és bibliográfiai kezelése történetileg mindig is konvenciókon alapult. A különböző korszakok más és más ismérveket tekintettek meghatározónak: a periodicitást, a számozást, a címet, a közreadót vagy a tartalmi-szerkesztői azonosságot. Ebből következően az időszaki kiadványok határai ma sem jelölhetők ki teljesen automatikusan.

Az IFLA LRM mégis jelentős előrelépést képvisel, mert az időszaki kiadványt önálló elméleti problémaként kezeli. A diakronikus mű és az aggregáló mű fogalma, valamint a WEM-lock felismerése olyan keretet kínál, amelyben az „időszaki kiadvány mű” mint egész és az egyes lapszámok közötti viszony következetesebben modellezhető. Az RDA ehhez gyakorlati instrukciókat is társít, de egyben azt is elismeri, hogy az entitáshatárok kijelölése részben helyi döntéseken múlik.

13 Jones, Ed i. m. p. 135–141.

14 Többek közt Senior, Alistair (2018): Bringing it all together: Mapping continuing resources vocabularies for linked data discovery. The Serials Librarian. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2018.1428463> ; Balster, Kevin – Rendall, Robert – Shrader, Tina (2018): Linked serial data: Mapping the CONSER standard record to BIBFRAME. Cataloging & Classification Quarterly, 56(2–3), 251–261. <https://doi.org/10.1080/01639374.2017.1364316> ; El-Sherbini, Magda (2018): RDA implementation and the emergence of BIBFRAME. JLIST, 9(1). <https://doi.org/10.4403/jlist.it-12443> [Elérés: 2026.05.17.]

15 Definition of PRESSOO : A conceptual model for Bibliographic Information Pertaining to Serials and Other Continuing Resources : Version 1.3. Ed by Patrick Le Boeuf. PRESSOO Review Group [...] IFLA Cataloguing Section, 2016 https://cidoc-crm.org/pressoo/fm_releases [Elérés: 2026.07.06.]

16 Bibliographic Framework Initiative / Library of Congress. [2011-2026] <https://www.loc.gov/bibframe/> [Elérés: 2026.07.06.]

17 Overview of the BIBFRAME 2.0 Model. <https://www.loc.gov/bibframe/docs/bibframe2-model.html> [Elérés: 2026.07.06.]

18 A HUB egy olyan absztrakt entitás, mely az eredeti BIBFRAME-modellnek még nem volt része. Szerepe a különböző művek összegyűjtése, összekapcsolása Linked Data környezetben.

A részletesebb szabályok és kapcsolati elemek kidolgozása azonban még nagyrészt előttünk áll. A hazai gyakorlat számára különösen hasznos lehetne konkrét időszaki kiadványok példáin vizsgálni, hogy mely változások indokolnak új művet vagy új leírást, és miként kapcsolható össze egységes modellben a folyóirat, a lapszám és a cikk szintje. Az időszaki kiadványok pontosabb modellezése ezért nem lezárt kérdés, hanem a jövő katalogizálási és metaadat-fejlesztési munkájának egyik fontos területe.

Irodalomjegyzék

- Balster, Kevin – Rendall, Robert – Shrader, Tina (2018): Linked serial data: Mapping the CONSER standard record to BIBFRAME. *Cataloging & Classification Quarterly*, 56(2–3), 251–261. <https://doi.org/10.1080/01639374.2017.1364316>
- A bibliográfiai tételek funkcionális követelményei: zárójelentés. Ford. Berke Barnabásné. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, 2006. Forrás: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/cataloguing/frbr/frbr-hu.pdf>
- Bird, Nora J. (2025): Serials. In: *Encyclopedia of Libraries, Librarianship, and Information Science*. <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-95689-5.00052-3>
- Bross, Valerie – Hawkins, Les – Nguyen, Hien (2013): CONSER serial RDA workflow. *The Serials Librarian*, 64(1–4), 211–215. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2013.760412>
- Dezsényi Béla (1942): Sajtó és könyvészet. In: *Magyar Könyvszemle*, 66. évf. = 3. folyam, 2.sz., p. 126–152. Forrás: <https://epa.oszk.hu/00000/00021/00209/pdf/>
- El-Sherbini, Magda (2018): RDA implementation and the emergence of BIBFRAME. *JLIS.it*, 9(1). <https://doi.org/10.4403/jlis.it-12443>
- Hawkins, Les – Nguyen, Hien – Kharfen, Sarah (2015): Basic serials cataloging workshop. *The Serials Librarian*. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2015.1012473>
- Ilácsa Szabina (2024) Időszakosság a katalogizálásban, *Central European Library and Information Science Review (CeLISR)*, 1(1). Forrás: <https://doi.org/10.3311/celISR.37676>
- Jones, Ed (2013): Description of serials, RDA, and the MARC 21 bibliographic format. *The Serials Librarian*. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2013.836465>
- KSZ/3:2001 Bibliográfiai leírás. Időszaki kiadványok. Budapest : OSZK, 2001. 104 p.
- Riva, Pat – Boeuf, Patrick Le – Žumer, Maja: IFLA könyvtári referenciamodell. A bibliográfiai információk elméleti modellje. Ford. Gazdag Tiborné. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, 2018. Forrás: https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017_rev201712-hu.pdf
- Senior, Alistair (2018): Bringing it all together: Mapping continuing resources vocabularies for linked data discovery. *The Serials Librarian*. <https://doi.org/10.1080/0361526X.2018.1428463>
- Stachokas, George (2020): The role of the electronic resources librarian. In: *Reimagining Technical Services*. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-102925-1.00007-6>

1. kép A Kriitika, ISSN 0324-7775 folyóirat [19]72/1. (február), illetve 30. évf. 1. sz. (2001. január) lapszámainak borítói (Forrás: Arcanum Újságok https://adt.arcanum.com/hu/collection/MTA_Kritika/)

2. kép A Kriitika, ISSN 0023-4818, 1. évf. 1. sz. (1963. szeptember) lapszámainak borítója (Forrás: Arcanum Újságok https://adt.arcanum.com/hu/collection/MTA_Kritika/)